

TANTÁRGY ADATLAP és tantárgykövetelmények

| | |
|--|---|
| Cím: | Matematika A/3-2. |
| Tárgykód: | <i>PMMANB927, PMMANB313, PMKMANB004C</i> |
| Heti óraszám ¹ : | <i>2 ea, 2 gy, 0 lab</i> |
| Kreditpont: | <i>4</i> |
| Szak(ok)/ típus ² : | <i>Építőmérnök alapszak (BSc)</i> |
| Tagozat ³ : | <i>Nappali</i> |
| Követelmény ⁴ : | <i>v</i> |
| Meghirdetés féléve ⁵ : | <i>os</i> |
| Nyelve: | <i>Magyar</i> |
| Előzetes követelmény(ek): | - |
| Oktató tanszék(ek) ⁶ : | <i>Matematika Tanszék (100%)</i> |
| Tárgyfelelős/Előadó: | <i>Dr.Perjésiné dr. Hámori Ildikó egyetemi docens</i> |
| Gyakorlatvezető: | <i>Dr.Perjésiné dr. Hámori Ildikó egyetemi docens</i> |
| Célkitűzése: A hallgatók megismerkednek a lineáris algebra, a vektoranalízis és a sorok elméletének alapjaival, azok egyszerűbb mérnöki alkalmazásaival. | |
| Rövid leírás: Az n dimenziós lineáris tér. Mátrix-számítás rang, determinánsok. Mátrix invertálhatósága. Lineáris egyenletrendszerek megoldása. Mátrix sajátértéke, sajátvektora. Vektor-skalár függvények. Térgörbe ívhossza. Görbület, torzió. Felület megadása, érintősík. Felületdarab felszíne. Skalár-vektor függvények. Vektor-vektor függvények differenciálhatósága. Felületek megadása $r(u,v)$ függvénnyel. Deriválttenzor és invariánsai. Vektor-vektor függvények vonal és felületmenti integrálja. Divergencia és rotáció. Integrál-átalakító tételek. (Gauss, Stokes, Green). A potenciálemélet elemei. Számsorok és függvényesorok. Taylor-sor, Fourier sor. A gyakorlatokon a feladatmegoldás a MAPLE számítógép algebrai rendszerrel történik. | |
| Oktatási módszer: Mintafeladatok bemutatása, csoportos feladatmegoldás, házi feladatok | |
| Követelmények a szorgalmi időszakban (az aláírás megszerzésének feltételei): A gyakorlatokon való, TVSZ előírása (126.§) szerinti részvétel. 2 zárthelyi dolgozat megírása, melyek össz%-os teljesítménye több mint 40%. | |
| Pótlási (javítási) lehetőségek: A hallgatónak fel nem róható okból meg nem írt zárthelyi pótlására az előadó külön időpontot jelöl ki. A zárthelyi dolgozatok javítására a vizsgaidőszak első 2 hetében, egy alkalommal adunk lehetőséget. | |
| Követelmények a vizsgaidőszakban (a vizsgajegy megszerzésének feltételei): Csak aláírással rendelkező hallgató vizsgázhat. A vizsga formája: írásbeli dolgozat. A vizsga sikeres, ha a vizsgadolgozat teljesítménye több mint 40%. A vizsgajegy megállapításához a félévközi számonkérések össz %-os teljesítményének és a sikeres vizsgadolgozat %-os teljesítményének átlagát vesszük. | |

¹ Tárgykurzus típusok: ea – előadás, gy – gyakorlat, lab – labor

² K – kötelező, KV – kötelezően választható, SZ – szabadon választható (fakultatív)

³ N – nappali, L – levelező, T – táv

⁴ a – aláírás, f – félévközi jegy, v – vizsga, s – szigorlat

⁵ os – őszi, ta – tavaszi

⁶ Több tanszék esetén zárójelbe a terhelés várható százalékos megoszlása

| <u>Átlag:</u> | <u>Vizsgajegy:</u> |
|---------------|--------------------|
| 40% felett | elégéses(2) |
| 56%-tól | közepes(3) |
| 71%-tól | jó(4) |
| 86%-tól | jeles(5) |

Jegyzet, tankönyv, felhasználható irodalom:

- Szász Gábor: Matematika II.-III Nemzeti Tankönyvkiadó, 2000.
 - Szász Pál: A differenciálszámítás és integrálszámítás elemei I-II. Typotex,2000.
 - Bárczy Barnabás: Integrálszámítás, Műszaki Könyvkiadó
- <http://matserv.pmmf.hu/e-learning> címen található követelmények, zh-k, vizsgák, oktatási anyagok..

| Részletes tantárgyprogram: | | |
|-----------------------------------|----------------------------------|---|
| Hét | Ea/Gyak./Lab. | Témakör |
| 1. | 2 óra előadás 2 óra gyakorlat | Ismerkedés a MAPLE számítógép algebrai rendszerrel. |
| 2. | 2 óra előadás 2 óra gyakorlat | Mátrix fogalma, kvadratikus mátrix, mátrix transzponáltja, minormátrix. A mátrixok körében értelmezett relációk, műveletek mátrixokkal, speciális mátrixok. |
| 3. | 2 óra előadás 2 óra gyakorlat | Kvadratikus (négyzetes) mátrix determinánsa, a determináns tulajdonságai, négyzetes mátrix adjungáltja, inverze, szabályos lineáris egyenletrendszer megoldása Cramer szabállyal. |
| 4. | 2 óra előadás 2 óra gyakorlat | A lineáris tér fogalma. Vektorok lineáris függetlensége, függősége. A vektorrendszer rangja, a lineáris tér bázisa, dimenziója, a vektor koordinátái. Mátrix rangja. Elemi bázistranszformáció. lineáris egyenletrendszer megoldása bázistranszformációval, Gauss-módszerrel. |
| 5. | 2 óra előadás 2 óra gyakorlat | Mátrix sajátértékei és sajátvektorai. Másodfokú kifejezések kanonikus alakja, ezek osztályozása. Tenzor fogalma, tenzor mátrixa. Közönséges, elsőrendű lineáris differenciálegyenletek megoldása a lineáris algebra módszereivel. |
| 6. | 2 óra előadás 2 óra gyakorlat | Egyváltozós vektor-skalár függvények. Egyenes, hengerre és kúpra írt csavarvonal egyenlete. Kísérő triéder, rektifikáló-, normál-, simulósík fogalma. Térgörbe ívhossza. 1. ZH |
| 7. | 2 óra előadás 2 óra gyakorlat | Kétváltozós vektor-skalár függvények. Gömb, forgásfelület, hengerfelület, kúpfelület egyenlete. Felület érintősíkja, felület felszíne. az elsőrendű alaplennységek Skalár-vektor függvények. Gradiens vektor, iránymenti derivált meghatározása. |
| 8. | ŐSZI SZÜNET | |
| 9. | 2 óra előadás 2 óra gyakorlat | Vektor-vektor függvények. A felületi integrál fogalma, kiszámítása. Divergencia, rotáció fogalma a rájuk vonatkozó azonosságok.. Gauss-Osztrogradszkij tétel. |
| 10. | 2 óra előadás 2 óra gyakorlat | A vonalintegrál fogalma, kiszámítása. A vonalintegrál úttól való függetlensége. A potenciál fogalma és meghatározása. Stokeses tétel , Green tétel.. |
| 11. | 2 óra előadás 2 óra gyakorlat | A végtelen számsor, a geometriai sor fogalma, konvergenciájának feltétele. Majoráns-, minoráns-, gyök-, hányados- és integrálkritérium. |
| 12. | 2 óra előadás 2 óra gyakorlat | Leibnitz típusú sorok, abszolút- és feltételes konvergencia. A harmonikus és az $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^{\alpha}}$ típusú sor konvergenciája |
| 13. | 2 óra előadás 2 óra gyakorlat | Függvénysorok, hatványsorok, konvergenciaintervallum fogalma. Abel tétele. Hatványsor differenciálhatóságára és integrálhatóságára vonatkozó tétel. A Taylor-sor, Taylor formula, Lagrange féle maradéktag. |
| 14. | 2 óra előadás 2 óra gyakorlat | Fourier sor, együtthatóinak meghatározása. Páros és páratlan függvények Fourier együtthatói. Tetszőleges periódusu függvény Fourier sora. |
| 14. | 2 óra előadás 2 óra gyakorlat | 2 ZH, félévzárás |

